

Robert Menasse wil Europa een gezicht geven

Boeken - 16 maart 2018 - Auteur: Josta van Bockxmeer

De Europese Unie is impopulair, omdat mensen er te weinig van weten, stelt Robert Menasse. In zijn roman 'De Hoofdstad' probeert hij de Europese instituties een menselijk gezicht te geven.

Donderdagavond presenteerde hij de Nederlandse vertaling in het Goethe Instituut in Amsterdam, waar hij in gesprek ging met journalist en schrijver Jeroen Kan.

Waar begin je als je de Europese Unie grijpbaar wilt maken? Menasses boek heet niet voor niets 'De Hoofdstad', blijkt al snel. In zijn roman probeert hij een zo compleet mogelijk beeld van Brussel te schetsen, de stad die voor hem synoniem is met Europa. 'Als je aan iemand vraagt wat voor beeld hij heeft bij Rome of Amsterdam, krijg je meteen een antwoord', zegt hij. 'Maar bij Brussel?' De propvolle zaal lacht. Tijdens de avond zal nog vaker opvallen dat Menasse een abstract onderwerp als Europa humoristisch presenteert.

Door de mensen in Brussel een gezicht te geven, wil Menasse de Europese Unie dichterbij brengen. "Het is een multinationale stad. De hoofdstad van een natie zonder nationaal gevoel", zegt hij. Als je de samenwerking van al die verschillende mensen in het klein hebt beleefd, kun je je volgens Menasse beter voorstellen hoe dat in Europa als geheel kan werken.

Als Kan suggereert dat 'wij Europeanen' niet erg van Europa houden, wordt Menasse boos. Volgens hem is er te weinig oog voor de transnationale problemen die we alleen met behulp van instituties zoals die van de Europese Unie kunnen oplossen. Hij zegt teleurgesteld te zijn door de linkse partijen in Europa, die het Europees parlement en de Europese Commissie vaak weinig bevoegdheden willen geven. In plaats daarvan moeten ze volgens hem met nieuwe oplossingen komen, zoals een Europese werkloosheidsuitkering.

Tweede Wereldoorlog

Wat de Europeanen in het boek verbindt, is de gedeelde geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog. Het sterkst komt dat naar voren als een van de hoofdpersonen uit zijn boek Auschwitz als "geboorteplaats van de Europese Commissie" wil vieren. De levens van de personages zijn gevormd door de Tweede

hem iets positiefs te hebben. Zo zei hij tegen weekblad Der Spiegel dat nationalisme voortkomt uit het verlangen naar een wijgevoel, ook al is het fictie. Een medewerkster van het Goethe-Institut roept hem naar binnen. Hij moet nog met de trein naar Den Haag. Voor het weekend staat een vlucht naar Leipzig gepland.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/25322/robert-menasse-wil-europa-een-gezicht-geven>